

Inhoud: Gespreknotitie voor het rondetafelgesprek over (on)betaalbaar wonen voor middeninkomens op woensdag 29 januari 2020 (van 10.00 uur tot 12.45 uur).

Persoon

Emma van Balen, 30 jaar, singel, wonend in Amsterdam met zusje samen en werkend als docent PO in Amsterdam Zuidoost.

Inhoud

1,5 jaar geleden heb ik bewust voor het zij-instroomtraject gekozen aan de Hogeschool van Amsterdam. Een traject waarbij geschikt bevonden kandidaten direct voor de klas staan terwijl zij de Pabo volgen. Sinds september 2018 sta ik dan ook 4 dagen in de week voor groep 4 op een basisschool in Zuidoost om daarnaast nog 1,5 dag in de week college te volgen. Een fantastisch, chaotisch en zeer intensief traject. Tevens een traject waar het Rijk flink op inzet om het nijpende lerarentekort op korte termijn aan te pakken.

Het lerarentekort is vooral in de randstad goed zichtbaar, doordat steeds meer leraren vertrekken uit de grote steden. Uit onderzoek naar Arbeidsmobiliteit van leraren primair onderwijs blijkt dat vooral in de vier grote steden het aantal leraren po dat vertrekt naar een andere regio aanzienlijk toeneemt. Ook komen daar naar verhouding minder nieuwe leraren voor terug. In 2017 verlaten 818 leraren deze steden en komen er 448 leraren voor terug. In 2013 gaat het om 128 vertrekkende leraren en komen er 141 voor terug. De komende jaren wordt dit alleen maar erger: voor Amsterdam wordt in 2023 een lerarentekort van 8,9 % verwacht dat oploopt tot 18,3% procent in 2028 (bron: UWV Regio in Beeld).

De woningmarkt speelt mee in de arbeidsproblematiek in Amsterdam en zeker ook voor mij persoonlijk. Ik zou graag zelf een woning willen huren of kopen en dat is op dit moment niet mogelijk in deze stad. Ik loop tegen de volgende punten aan:

Beperkt woningaanbod tegen betaalbaar tarief. Uit onderzoek van Regioplan blijkt dat het voor leraren moeilijk is om een geschikte woning te vinden (betaalbaar, passend bij levensfase).

- Er is erg weinig aanbod.
- Leraren verdienen te veel voor de inkomensgrens van sociale huurwoningen (verzamelinkomen van maximaal 39.055 euro).
- Leraren verdienen te weinig om toereikende hypotheek aan te gaan (max 4,5 keer jaarinkomen).
- Leraren verdienen te weinig om de inkomenseis van de vrije sector woningen van bijvoorbeeld minimaal 4000 bruto en/of 3,5 keer de jaarhuur te halen.

Passend woningaanbod is belangrijk in de keuze voor de stad. Uit onderzoek van Regioplan blijkt dat 70% van de leraren woningaanbod op korte reisafstand van hun werk zeer belangrijk vinden in hun keuze voor een baan op een school in Amsterdam.

Tekorten in de regio stijgen ook. Omdat de vraag naar leraren in de randgemeenten verder aantrekt, krijgt de gemeente wekelijks signalen dat Amsterdamse leraren overstappen naar een baan buiten de stad.

Er zou gedacht kunnen worden aan de volgende oplossingen:

Maatwerk te bieden in de huurprijsregulering en te investeren in het bouwen van woningen. Het Rijk marginaliseert de sociale huursector voor alleen de laagste inkomens en kwetsbare groepen en is te terughoudend in het aanjagen van de woningmarkt en het begrenzen van de prijsontwikkeling. De maatschappelijke professionals komen er niet meer tussen.

Een “grootstedenbonus” voor leerkrachten in het primair en (voorgezet) speciaal onderwijs. De bonus werkt twee kanten op: het wordt aantrekkelijker om in de stad te werken, en compenseert de hogere kosten voor het levensonderhoud. Wonen en werken in grote steden is simpelweg duurder. Lesgeven in een grootstedelijke context vraagt meer van een leraar vanwege de sociale dynamiek in grote steden: meer gezinsproblematiek, er is vaker sprake van (taal)achterstanden en de huidige personeelstekorten zorgen voor een hoge werkdruk. Zeker in Zuidoost is dit een grote uitdaging. Onder andere in deze wijken zie je als eerste terugloop in de leerkrachten. Dit komt de kwaliteit van het onderwijs niet ten goede waardoor verdere kansenongelijkheid toeneemt.